

УДК 378.018.43.02:004

А. О. АГЕЙЧЕВА, О. І. КОМАРОВА**ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКОЇ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ**

Стаття є оглядом найбільш значних досліджень з проблем перекладу англійської науково-технічної термінології. Представлені класифікація та аналіз труднощів, що виникають при перекладі, пояснені їх основні причини. Пропонуються шляхи вирішення проблем перекладу науково-технічних термінів. В статті досліджено деякі аспекти науково-технічного перекладу. На прикладах підтверджено та доведено головні особливості науково-технічного перекладу. В статті досліджено головні підходи в перекладі науково-технічної термінології. Наведені причини труднощів у процесі аналізу зовнішньої форми і структурної організації терміну.

Ключові слова: складнощі перекладу, функціональні характеристики, трансформації, інтерференція, додавання, уникання, комплексна трансформація

Статья представляет собой обзор наиболее значительных исследований по проблемам перевода английской научно-технической терминологии. Представлены классификация и анализ трудностей, возникающих при переводе, объяснены их основные причины. Предлагаются пути решения проблем перевода научно-технических терминов. В статье исследованы некоторые аспекты научно-технического перевода. На примерах подтверждены и доказаны главные особенности научно-технического перевода. В статье исследованы основные подходы к переводу научно-технической терминологии. Приведены причины трудностей в процессе анализа внешней формы и структурной организации термина.

Ключевые слова: трудности перевода, функциональные характеристики, трансформации, интерференция, добавление, опущение, комплексная трансформация.

Summary. The present article is an outline of the most significant studies in the field of English scientific and technical terminology translation problems. Classification and analysis of difficulties arising in the process of translation are presented, their basic reasons are explained. Ways of solving the problems of scientific and technical translation are suggested. The paper studied some aspects of scientific and technical translation. In the examples shown and confirmed the main features of the scientific and technical translation. The paper examined the main approaches in the translation of scientific and technical terminology. The reasons for the difficulties in the process of analyzing the external form and the structural organization of the term are given.

Keywords: translational difficulties, functional characteristics, transformations, interferences, addition, omission, complex transformation.

Вступ.

Сучасна термінологія – досить складний і неоднорідний лексичний пласт. Попри твердження про однозначність, конкретність, чіткість і ясність термінів, багато з них не можуть вважатися такими, оскільки вони є багатозначними і мають синоніми. Межі між термінологічною і не-термінологічною лексикою часто розмиті. Водночас, стрімкий розвиток термінологічних сфер практично всіх наук призводить до того, що в сучасній термінології з'являється велика кількість нових лексичних одиниць. Подібні терміни починають широко використовуватися, проте їх фіксація в словниках дещо спізнюється, що створює необхідність знання та вміння застосування перекладацьких прийомів під час їх перекладу. Оскільки основними рисами українського технічного стилю є суворість викладу, чіткість визначень, лаконічність форми, А.В. Федоров визначив повноцінність перекладу як «вичерпну передачу смислового змісту оригіналу і повну функціонально-стилістичну відповідність йому» [1], то, працюючи зі спеціальними текстами, перекладач зобов'язаний правильно зрозуміти і адекватно передати мовою перекладу всю інформацію, закладену в оригіналі.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями.

Вирішальне значення у технічному перекладі має **правильна інтерпретація термінів**, які містять ключову інформацію. Теоретично переклад термінів

не повинен викликати будь-яких ускладнень. Однак, оскільки сучасна термінологія являє собою досить складний і неоднозначний пласт лексики, на практиці ми переконалися, що термінологічні одиниці часто є серйозною перешкодою для правильного розуміння і перекладу спеціальних текстів. Аналіз труднощів перекладу є важливим для навчання іноземної мови, оскільки він «є одним із способів оцінки викладачем ефективності навчання і визначення, на що слід звернути увагу в майбутньому» [2]. Щоб вичерпно передати зміст, необхідно правильно зрозуміти сенс термінологічної одиниці, а також «співвідношення між змістом і формою» [3, с. 121] оригіналу, і підібрати відповідний еквівалент у мові перекладу. При цьому Ю.Н. Марчук закликає не протиставляти синтаксис і семантику у визначенні частин мови і членів речення, а «розглядати ці два аспекти у тісному зв'язку і в їх маніфестації у контексті» [4, с. 42]. Перешкодою для розуміння може стати як форма терміну, так і зміст укладеного в зовнішню зрозумілій формі поняття. Нерідко підбір відповідного еквівалента в мові перекладу також є нелегким завданням для починаючого перекладача.

Викладання основного матеріалу досліджень
Для ілюстрації зупинимося на деяких **стилістично-граматичних особливостях** англійського тексту, **невластивих стилю української технічної літератури:**

© А. О. Агейчева, О. І. Комарова, 2017

1. В англійському тексті переважають **особові форми дієслова**, тоді як українському науковому стилю більш властиві **безособові або невизначено-особові** звороти, наприклад: *You might ask why engineers have generally chosen to supply us with a.c. rather than d.c. for our household needs.* - Можно запитати, чому для домашніх потреб зазвичай використовується змінний, а не постійний ток. *We know the primary coil in the ordinary transformer to have more turns than the secondary one.* - Відомо, що первинна обмотка звичайного трансформатора має більше витків, ніж вторинна.

2. В англійських текстах описового характеру нерідко вживається **майбутній час для вираження теперішньої дії**.

Керуючись контекстом, слід перекладати такі пропозиції не майбутнім, а теперішнім часом, іноді з модальним відтінком: *The zinc in the dry cell accumulates a great many excess electrons which will move to the carbon electrode.* - Цинк в сухому елементі акумулює велике число надлишкових електронів, що **рухаються** до вугільного електроду. *Fig. 10 gives a drawing of a bulb; the filament will be seen in the centre.* - На рис. 10 наводиться креслення електричної лампи; нитку розжарення **видно** в центрі.

3. В англійських технічних текстах особливо часто зустрічаються **пасивні звороти**, тоді як в українській мові пасивний стан вживається значно рідше.

Отже, під час перекладу нам часто доводиться вдаватися до заміни пасивних конструкцій іншими засобами вираження, більш властивими українській мові [5, с. 184]. *This question was discussed at the conference.* - Це питання **було обговорено** на конференції. - Це питання **обговорювалося** на конференції. - Це питання **обговорювали** на конференції. - Конференція **обговорювала** (або: **обговорила**) це питання.

4. Автори англійської технічної літератури широко використовують різні **скорочення**, які абсолютно не вживаються в українській мові, наприклад: **d.c.** (*Direct current*) - **постійний струм**; **a.c.** (*Alternating current*) - **змінний струм**; **s.a.** (*Sectional area*) - **площа перерізу**; **b.p.** (*Boiling point*) **точка кипіння** та ін.

Такі скорочення в перекладі повинні розшифруватися і даватися в повному позначенні.

5. Деякі слова або вирази в англійському тексті містять чужий нашій мові образ. Під час перекладу вони повинні замінюватися аналогами, тобто виразами, відповідними за змістом, але більш звичними для українського тексту, наприклад:

We have learned to manufacture dozens of construction materials to substitute iron.

Замість *dozen* – «*тузін*» в українській мові звичайно в таких випадках вживається слово **десяток**, тому це речення ми перекладаємо так:

«*Ми навчилися виробляти десятки будівельних матеріалів, що замінюють залізо*».

Форма терміну є важливим елементом для його розуміння. Розглянемо труднощі, пов'язані з формою терміну. Форма є невід'ємною частиною семантичної структури будь-якого слова. Без назви предмети і поняття не можуть бути включені до системи мови. Будь-який предмет або явище асоціюються у нас з їх вербальним позначенням у рідній мові. Стосовно іноземної мови, ми можемо не знати того чи іншого слова, проте його форма часто допомагає нам по асоціації з рідною мовою, або ж на основі вже відомих нам слів іноземною мовою ми можемо зрозуміти його без словника. Н.І. Шахова, вивчаючи питання розуміння слів у процесі читання, виділила три їх категорії: слова, розуміння яких відбувається через усвідомлення їхньої **графіки**; слова, розуміння яких відбувається через усвідомлення їхньої **структури**; слова, розуміння яких відбувається через розуміння їхнього **контексту** [6, с. 124].

Подібна класифікація повною мірою стосується термінів. Так, до першої групи можна віднести весь комплекс **інтернаціональних** термінів, форми яких у мовах оригіналу та перекладу схожі. Наприклад, схожа графічна форма терміну *process* - *процес* допомагає зрозуміти його значення в тексті. Що стосується терміну *expert*, то хоча для його перекладу краще використовувати український еквівалент «*спеціаліст*», замість запозичення «*експерт*», форма англійського терміну є і в цьому випадку ключем для правильного трактування [7, с. 27].

До термінів, розуміння яких відбувається через контекст, відносяться багатозначні слова і словосполучення, реалії, терміни та слова, які набули нового значення у спеціальному контексті, так звані **коновані** терміни. Аналіз контексту при роботі з подібними термінами необхідний для їх правильного перекладу [8, с. 31].

Під час перекладу термінів важливо враховувати багато факторів, однак якщо правильно виділено той елемент, який допомагає встановити послідовність між відомим і новим, це можна вважати першим кроком до правильного розуміння. Усі види аналізу терміна: компонентний, словотвірний, морфологічний, контекстуальний полегшують розуміння терміну. Стосовно термінів, що відносяться до перших двох груп, то грамотно проведений аналіз форми терміну в цьому випадку найчастіше призводить до його розуміння і вірного перекладу [9, с. 38].

На жаль, зовнішня форма не завжди допомагає зрозуміти термін, а іноді навіть є джерелом помилок. Бувають випадки, коли аналіз форми терміну, його структурної організації не тільки не сприяв, а, навпаки, ускладнював розуміння, призводив до неправильної інтерпретації. Причиною труднощів у процесі аналізу зовнішньої форми і структурної організації терміну може стати: **інтерференція** рідної мови; внутрішньомовна **омонімія**; **чужорідна** для мови перекладу **форма** терміну; **складна структурна організація** терміну.

Коли людина вчить іноземну мову, вона підсвідомо порівнює її з рідною, намагається виявити подібність одиниць у обох мовах. Іноді таке зіставлення корисне, воно допомагає швидше засвоїти інтернаціональну лексику. Однак досить часто інтерференція рідної мови сильно заважає роботі перекладача [10, с. 7].

В.В. Алімов називає «дві будь-які значущі одиниці (морфеми, слова, вирази, речення), які за звучанням / написанням та функціями в одній мові нагадують відповідні одиниці і функції в іншій мові» [11, с. 15] **інтерферентами** і виділяє як **позитивні**, так і **негативні** інтерференти. «Мовна інтерференція визначається як взаємодія мовних систем в умовах двомовності, що формується або за взаємодії різномовних соціумів, або у разі індивідуального білінгвізму». «Основною причиною **деструктивної інтерференції** у технічному перекладі є недостатня або надмірна ідентифікація якихось лінгвістичних і спеціальних явищ і функцій в одній мові і їх компенсація схожими, на думку перекладача, явищами і функціями у іншій мові» [11, с. 22].

Подібні слова створюють значні труднощі під час перекладу і отримали назву **«хибних друзів перекладача»**. Л.І. Борисова характеризує дану категорію слів як велику і різнорідну, «що містить інтернаціональну лексику, псевдо-інтернаціональні слова, пароніми та інші типи міжмовних аналогізмів» [12, с. 8]. Оскільки вони збігаються з українськими паралелями у своїх інтернаціональних значеннях, то легко ототожнюються з ними під час перекладу, оскільки міжмовні аналогізми мають деяку графічну (або фонетичну), граматичну, а часто і семантичну спільність. «Вживання термінів, що неправильно відображають предметно-логічні відносини між поняттями, може бути причиною зсуву понять, що в свою чергу порушує достовірність отриманої інформації» [13, с. 79].

У більшості випадків українське слово збігається з англійським не у всіх значеннях, а лише в одному-двох. «Зазвичай це відбувається, коли англійське слово було запозичене в українській мові лише в частині своїх значень» [14]

Нерідко схожість форми українського та англійського терміну носить випадковий характер і може обмежуватися збігом фонетичної чи графічної форми. Існує також **фонетико-графічна омонімія**, за зовнішньою формою і звучанням вони нагадують лексичні одиниці української мови, що мають зовсім інше значення : **SFIO (free in and out - навантаження і розвантаження за рахунок фрахтувальника)** - скорочення, подібне по формі і звучанням з російським **ФЮ (ПБ) - прізвище, ім'я, по-батькові**. І, хоча цей удаваний збіг стосується не української, а російської мови, на підсвідомому рівні він нерідко викликає відповідні асоціації у перекладача навіть під час перекладу українською мовою. Термін **«gar»** являє собою графічний омонім, оскільки його зовнішня форма схожа з українським словом **«дар»**.

У результаті взаємовпливу мов, рідше через випадкові зовнішні збіги, терміни, «будучи елементами відповідної терміносистеми, мають разом з тим досить «прозору» внутрішню форму, щоб ввести перекладача в оману» [15, с. 276], тому що «прозора внутрішня форма» має мало спільного з їх дійсним значенням» [16, с. 55].

Перекладачі-початківці мають бути гранично обережними під час аналізу термінологічних одиниць. Слід уважно вивчити семантичні зв'язки такого терміну з іншими членами речення, спираючись на контекст, не поспішати дати переклад здавалося б знайомого слова. «Налаштованість на семантичні параметри дозволяє перекладачеві позбутися надмірного впливу внутрішньої форми перекладеної лексичної одиниці, і тим самим уникнути буквалізму» [17, с. 100].

Людина, яка певною мірою володіє іноземною мовою, відчуває також вплив іноземної мови, «звичайно, читаючи тексти нерідною мовою ми подумки перекладаємо їх, хоча і не помічаємо цього» [18, с. 68]. Такий неявний переклад виражається в ідентифікації зовнішнього або звукового образу іноземного слова з тим поняттям, яке воно позначає. Оскільки інтерференція «може бути **міжмовної і внутрішньомовною**» [19, с. 209], зіставлення образу і поняття може бути невірним.

Нерідко проблема перекладу полягає в утриманні закладеного у терміні поняття. У процесі перекладу «невід'ємну частину становить **з'ясування змісту оригіналу**, що підлягає передачі засобами іншої мови». [20, с. 6], оскільки саме зміст має залишитися незмінним під час перекладу, неправильне трактування змісту може призвести до повного або часткового **спотворення** всього висловлювання. Причиною труднощів, пов'язаних з інтерпретацією образу, закладеного в терміні, може бути: недостатнє знання системи понять тієї галузі науки, у якій здійснюється переклад; національна специфіка терміну; неоднорідність термінології.

Як висловився А.А. Реформатський, «термінологія як сукупність слів – слуга двох хазяїв: системи лексики і системи наукових понять» [21, с. 122]. Отже, «розуміння і тлумачення термінів засноване на знанні не тільки відповідних визначень, а й тих метамовних кондицій, у яких ці терміни реалізуються; зміст терміну не обмежується його дефініцією, а визначається поняттям, яке він позначає, а також тим місцем, яке це поняття займає в загальній системі наукових понять даної теорії або напряму» [18, с. 38]. Термінологія «як сукупність термінів має національний характер, тому що це - частина лексичного складу конкретної національної мови, вона формується на основі загальнонародної мови, обумовлена нею». [22, с. 94]. «Терміни, що позначають один і той же предмет чи явище, але утворені з використанням різних ознак номінації, підкреслюють специфіку національного інформаційно-мовного відображення дійсності і по-

своєму доповнюють один одного, семантично інформуючи, які сторони об'єктивної реальності в них фіксуються. Кожна мова впорядковує дійсність по-своєму», «лексичне поняття супроводжується певним культурним компонентом, сама дійсність може не повністю збігатися у різних народів» [16, с. 12]. Крім того, як абсолютно вірно помітила В.В. Ощепкова, «країнознавчий культурний компонент у смисловій структурі слова може змінюватися в різні періоди історії під впливом таких екстралінгвістичних факторів, як правові та соціальні установки, звичаї, традиції, побут тощо.» [23, с. 145].

У процесі перекладу подібних термінів спостерігається явище, назване «**культурною інтерференцією**», коли система понять рідної мови переноситься в іноземну, призводячи до змішання понять. Все це створює необхідність «при вивченні іноземної мови засвоювати собі не лише нову звукову форму слів, але і нову систему понять, що лежить в їх основі, реалії іншої мови, іншу систему номінації та засобів образності, інший тип мислення і лад мови» [24, с. 127].

А.Г. Голодов відносить фонові знання, а також мотивуючі ознаки, покладені в основу найменувань, до властивостей, що перешкоджають правильній інтерпретації термінів іноземною мовою. У пошуках позначення для того чи іншого нового поняття люди керуються своїми уявленнями про позначуваний предмет або явище, які можуть сильно відрізнитися у різних народів. Очевидно, що людина незнайома з дійсністю і звичаями Великобританії часто не в змозі зрозуміти логіки, згідно з якою явище отримало свою назву, оскільки «**національно-культурна специфіка** слова окремо в словниках, як правило, не відбивається і **присутня імпліцитно**, пронизує всі компоненти значення слова, відбивається екстралінгвістично, висвічується стилістичними, комбінаторними та іншими різновидами слововживання» [25, с. 77].

Національно-культурні особливості притаманні, в основному, термінованій лексиці (перейшла із суспільної мови в термінологію), вона не позбавляється образності, що не пориває з тими культурно-історичними асоціаціями, які є у вихідного слова. Так сталося з терміном «**blue-**

collar»- «*робітник*». Подібна назва виникла, оскільки робітники у Великобританії носили комірці синього кольору на відміну від «білокомірцевих» службовців («*white-collar criminal*» – «*шахрай*») і т. і., з числа службовців або осіб, що займають високу суспільну позицію. Подібні терміни можуть не бути реаліями, однак їх походження вмотивовано певними національними особливостями, як у наведеному вище прикладі.

Що стосується лексики термінологічного характеру, то подібні одиниці, «не відриваючись від «термінологічної» семантики, розвивають вторинні, вже власне лексичні значення» [26, с. 71]. Лексика, що прийшла в суспільну мову з термінології, акумулює в собі фонові семантичні частки національно-культурного генезису точно так само, як і звичайні слова. У наш час, коли люди все активніше цікавляться політикою, економікою, прагнуть знати закони, багато спеціальних термінів входить до суспільної мови і асимілюється там.

Висновки та перспективи подальшого розвитку даного напрямку.

Як відомо, джерелом формування термінологічної інформації є практична творча діяльність людей, суспільно-пізнавальний досвід. Цим визначається соціальна сутність термінологічної інформації, яка концентрує в собі колективну профільно-наукову пам'ять, базовими одиницями якої виступають поняття. Формування нового поняття нерідко пов'язане із новим сприйняттям предмета, який розуміється на базі наявного мовного досвіду.

Перекладач повинен **вивчити ту область науки і техніки, в якій він працює** [27, р. 3–5]. Це дає йому можливість домогтися вичерпного розуміння змісту понять, що виражені термінами. Недостатня обізнаність у тій галузі знання, до якої відноситься текст, що перекладається, «незнання властивостей конкретних предметів дійсності, предмета як такого» веде до нерозуміння терміну, незважаючи на те, що його форма може бути зрозуміла або навіть знайома перекладачеві.

Список літератури

1. Федоров, А.В. Основы общей теории перевода. Лингвистические проблемы : учебное пособие / А.В. Федоров. – М. : Высш. школа, 2009. – 396 с.
2. Алимов В.В. Явление лингвистической интерференции при изучении специального перевода : автореф. дис. канд. филолог. наук. / В.В. Алимов. – М. : МГУ, 2008. – 24 с.
3. Нелюбин Л.Л. Введение в технику перевода (когнитивный теоретико-прагматический аспект): учебное пособие / Л.Л. Нелюбин. – М. : Изд-во МГОУ, 2005. – 153 с.
4. Марчук Ю.Н. Проблемы машинного перевода : учебное пособие / Ю.Н. Марчук. – М. : Наука, 2008. – 232 с.
5. Ковтун О.В. Особливості перекладу англійських авіаційних термінів українською мовою: матеріали III міжн. наук.-практ. конф. [«Соціокультурні та етнолінгвістичні проблеми галузевого перекладу в парадигмі євроінтеграції»], (2-3 квітня 2010 р.). – К.: АграрМедіаГруп, 2010. – С. 182–186.
6. Шахова Н.И. Вопросы обучения пониманию слов в процессе чтения / Н.И. Шахова // Лингвистика и методика преподавания иностранного языка. – М. : Наука, 2006. – С. 124–128.
7. Рябцева Н.К. Перевод как специальная речевая деятельность / Н.К. Рябцева // Проблемы перевода текстов разных типов. – М. : Ин-т языкознания, 2007. – С. 22–35.

8. Кучман І. Переклад англійських термінів у галузі комп'ютерних технологій / І. Кучман // Вісник Житомир. держ. ун-ту імені Івана Франка. 2005. – Вип. 10. – С. 25–32.
9. Корбут О.Г. До проблеми труднощів перекладу технічних термінів у студентів машинобудівних спеціальностей / О.Г. Корбут // Advanced Education. – Вип.1. – 2014 – С. 36-41.
10. Смірнова Т.В. Лексичні прийоми перекладу термінологічних одиниць транспортної галузі (Нац. авіаційний ун-т, м. Київ). – Електронний ресурс: <http://er/nau/edu/ua>.
11. Алимов В.В. Явление лингвистической интерференции при изучении специального перевода : автореф. дис. канд. филолог. наук. / В.В. Алимов. - М. : МГУ, 2008. – 24 с.
12. Борисова Л.И. Ложные друзья переводчика. Общенаучная лексика: учебное пособие / Л.И. Борисова. - М. : НВИ-ТЕЗАУРУС, 2009. – 212 с.
13. Дубчинский, В.В. Лексические параллели : учебное пособие / В.В. Дубчинский. – Харьков : Харьковское лексикографическое о-во, 2009. – 155 с. 14. Бондар Л.А. Механізми перекладу англійських термінів-новоутворень українською мовою / Л.А. Бондар // Філологічні студії. – Вип. 6. 2011. – С. 81-87.
15. Влахов С.Н. Непереводимое в переводе : учебное пособие / С.Н. Влахов, С.П. Флорин. – М.: - Международные отношения, 2008 – 342 с.
16. Казимира З., Казимира І. Англійська мова та комп'ютерні системи: взаємна мотивація до вивчення // Проблеми лінгвістики науково-технічного і художнього текстів та питання лінгвометодики. – Вісник ДУ «ЛП». – № 355. – Львів. 1998. – С. 55–61. 17. Givon N. Mind, code and context. Essays in pragmatics : Hilsdale, New Jersey. – London, 1989. – 263 p.
18. Гвишиани Н.Б. Язык научного общения. Вопросы методологии : монография / Н.Б. Гвишиани. - М. : Высшая школа, 2010. – 280 с.
19. Коваленко А.Я. Загальний курс науково-технічного перекладу: [посібник для студентів перекладацьких факультетів] / А.Я. Коваленко. – К.: Інкос, 2002. – 320 с.
20. Зражевская, Т.А. Трудности перевода общественно-политического текста с английского языка на русский : учебное пособие / Т.А. Зражевская. - М. : Высшая школа, 2006. – 239 с.
21. Кияк Т. Функції та переклад термінів у фахових текстах / Т. Кияк // Вісник нац. ун-ту «Львівська політехніка». Серія «Проблеми української термінології». 2008. – № 620. – С. 3–5.
22. Звегинцев, В.А. Семиолингвистические универсали / В.А. Звегинцев // Язык и человек. – М. : Изд-во Моск. ун-та, 2007. – С. 93-104.
23. Ощепкова В.В. О национально-культурном своеобразии лексики австралийского варианта английского языка / В.В. Ощепкова // Лингвистика и преподавание языка: сб. науч. статей. – М. : МОПИ, 2008. – С. 136–147.
24. Абабілова Н.М., Білокамінська В.Л. Особливості перекладу термінів українською мовою / Н.М. Абабілова, В.Л. Білокамінська // Молодий вчений. – № 2(17). 2015. – С. 126–128.
25. Гільченко Р.О. Загальні аспекти нормалізації авіаційних термінів // Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах: 36. Наук. Праць. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2002. – Вип. 2. – С. 75–84.
26. Йебра, В.Г. Изучение языков и перевод / В.Г. Йебра // Язык. Поэтика. Перевод. - М. : МГЛУ, 2006. – № 426. – С. 66–75.
27. Richards J.C. The study of learner English / J.C. Richards, G. Sampson G // Error analysis (perspectives on second language acquisition): Longman Group Ltd., 2007. – P. 3–5.

Bibliography (transliterated)

1. Fedorov A.V. Global Basics theory of translation. Linguistic problems: educational guidance / A.V. Fedorov. - Moscow: High society. School, 2009. – 396 p.
2. V.V. Alymov Phenomenon linguistic interfeention with specially Study of translation: Thesis. Dis. candidate. Sciences / V.V. Alymov. - Moscow: Moscow State University, 2008. – 24 p.
3. Nelyubin L.L. Introduction to the technician for translations (gognitive phonetic theoretical aspect): educational guidance / L.L. Nelyubin. – Moscow: Publishing House MHOU, 2005. – 153 p.
4. Marchuk Y.N. Problems of technical translation guidance / Y.N. Marchuk. – Moscow: Nauka, 2008. – 232 p.
5. Kovtun O.V. Features of aviation terms English translation in Ukrainian materials III Int. nauk. and practical. Conf. [«Socio-cultural and ethno-linguistic problems of translation industry in the paradigm of European integration»] (2-3 April 2010). – K. : AhrarMediaHrup, 2010. – P. 182–186.
6. Shahova N.I. Questions Understanding learning words in the process of reading / N.I. Shahova // Lynhvystyka and metody prepodavanyya ynostrannoho yazyka. - Moscow: Nauka, 2006. – P. 124–128.
7. Riabtseva N.K. Other special speaking How Transfer Activities / NK Riabtseva // Problems of translation text different types. - M: Eun-t yazykoznanyya, 2007. – P. 22–35.
8. Kuchman J. Translation English terms in computer technology / J. Kuchman // Journal of Zhitomir. state. Univ Franko. 2005 – Vol. 10. – P. 25–32.
9. Korbut E.G. The problem of translation of technical difficulties in terms of students of engineering specialties / E.G. Korbut // Advanced Education. - Ed.1. 2014 – P. 36–41.
10. Smirnova T.V. Lexical translation techniques terminological units transport sector (Nat. Univ Aviation, m. Kyiv). - Electronic resource: <http://er/nau/edu/ua>.
11. V.V. Alymov Phenomenon Linguistic Interfeention with specially Study of translation: Thesis. Dis. candidate. / V.V. Alymov. - Moscow: Moscow State University, 2008. – 24 p.
12. L.I. Borisova Fail friends translator. Sxcientific language: educational guidance / L.I. Borisova. - Moscow: NVY-thesaurus, 2009. – 212 p.
13. Dubychynskyy V.V. Parallel Lexic: educational guidance / V.V. Dubchynskyy. - Kharkov: Kharkiv publishing house, 2009. – 155 p.
14. L. Bondar Mechanisms translation English terms, tumors Ukrainian language / L.A. Bondar // Philological studies. – Vol. 6. 2011. – P. 81–87.

15. *Vlahov S.N.* Non translating translates into: guidance / S.N. Vlahov, S.P. Florin. – М.: – The International relations, 2008 – 342 p.
16. *Z. Kazimir, I. Kazimir* English and computer systems, mutual motivation to study linguistics // Problems of scientific, technical and artistic texts and questions linhvometodyky. - Bulletin control «LP». – № 355. – Lviv. 1998. – P. 55–61.
17. *Givon N.* Mind, code and context. Essays in pragmatics: Hillsdale, New Jersey. – London, 1989. – 263p.
18. *Hvyshyany N.B.* Dual scientific communication. Questions of methodology: monograph / N.B. Hvyshyany. - Moscow: Higher School, 2010. – 280 p.
19. *A.J. Kovalenko* The overall rate of scientific and technical translation: [translation tool for students of faculties] / A.J. Kovalenko. – К.: Inkos, 2002. – 320 p.
20. *Zrazhevskaya, T.A.* Difficulties of translation socially politics with the text of English to Russian: educational guidance / T.A. Zrazhevskaya. - Moscow: Higher School, 2006. – 239 p.
21. *T. Kyyak* Functions and translation of terms in specialized texts / T.V. Kyyak // Bulletin. Univ «Lviv Polytechnic». Series «Problems of Ukrainian terminology». 2008. – № 620. – P. 3–5.
22. *Zvehyntsev V.A.* Semiologistic universalii /V.A. Zvehyntsev // Language and people. – Moscow: Publishing House of Moscow. University Press, 2007. – P. 93–104.
23. *V.V. Oshchepkova* At the national-cultural originality vocabulary australian variant of English / V.V. Oshchepkova // Lynhvystyka and prepodavanye yazyka: coll. scientific. articles. – Moscow: Mops, 2008. – P. 136–147.
24. *Ababilova N.M., Bilokaminska V.L.* Features Ukrainian language translation of terms / N.M. Ababilova, V.L. // Bilokaminska young scientists. - number 2 (17). 2015. – P. 126–128.
25. *R. Hilchenko.* General aspects of normalization of aviation terms // Humanitarian education in technical universities: Coll. Science. Works. – К.: IVTS State Statistics Committee of Ukraine, 2002. – Vol. 2. – P. 75–84.
26. *Yebrva, V.* Language Study and Translation / VG // Yebrva language. Poetyka. Translation. - Moscow: MHLU, 2006. – № 426. – P. 66–75.
27. *Richards J.C.* The study of learner English / J.C. Richards, G. Sampson G // Error analysis (perspectives on second language acquisition): Longman Group Ltd., 2007. – P. 3–5.

Поступила (received) 22.05.2017

Бібліографічні описи / Библиографические описания / Bibliographic descriptions

Аналіз граматичних можливостей науково-технічного перекладу / А. О. Агейчева, О. І. Комарова // Вісник НТУ «ХПІ». Серія: Інноваційні дослідження у наукових роботах студентів. – Х.: НТУ «ХПІ», 2017. – № 18 (1240). – С. 85–90. – Бібліогр.: 27 назв. – ISSN 2220-4784.

Анализ грамматических возможностей научно-технического перевода / А. А. Агейчева, А. И. Комарова // Вісник НТУ «ХПІ». Серія: Інноваційні дослідження у наукових роботах студентів. – Х.: НТУ «ХПІ», 2017. – № 18 (1240). – С. 85–90. – Библиогр.: 27 назв. – ISSN 2220-4784.

Scientific technical translation grammar peculiarities analysis / А. О. Ageycheva, О. І. Komarova // Bulletin of National Technical University «KhPI». Series: Innovation researches in students' scientific work. – Kharkiv: NTU «KhPI», 2017. – № 18 (1240). – p. 85–90. Bibliog.:27 titles. – ISSN 2220-4784.

Відомості про авторів / Сведения об авторах / About the Authors

Агейчева Анна Олександрівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземної філології та перекладу, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка.: +380676611159; e-mail: ageycheva@i.ua

Ageicheva Anna Alexandrovna – PhD, candidate of pedagogical sciences, Associate Professor, Department of Foreign Philology and Translation, Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University+380676611159; e-mail: ageycheva@i.ua

Агейчева Анна Александровна – кандидат педагогических наук, доцент кафедры иностранной филологии и перевода, Полтавский национальный технический университет имени Юрия Кондратюка +380676611159; e-mail: ageycheva@i.ua

Комарова Олександра Іванівна – викладач кафедри іноземної філології та перекладу, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка.: +380950340552 e-mail: euacademy@i.ua

Komarova Olexandra Ivanivna – teacher, Department of Foreign Philology and Translation, Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University+380950340552 e-mail: euacademy@i.ua

Комарова Александра Ивановна – преподаватель кафедры иностранной филологии и перевода, Полтавский национальный технический университет имени Юрия Кондратюка.: +380950340552 e-mail: euacademy@i.ua